

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Vår ref. AKH/FRJ/MOJ/gjc

Deres ref. 200806068-/GJS

Dato 23. februar 2009

Høring om arbeid og omsorg - Forslag til lovendring med sikte på å bedre mulighetene til å kombinere arbeid med pleie- og omsorgsoppgaver

LHL, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke har gjennomgått høring om arbeid og omsorg - Forslag til lovendring med sikte på å bedre mulighetene til å kombinere arbeid med pleie- og omsorgsoppgaver, og vi vil med dette komme med noen kommentarer og innspill.

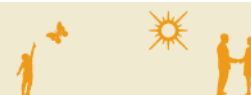
LHLs hovedsynspunkter:

- LHL støtter de endringer som foreslås når det gjelder innordningen til pleiepenger og hjelpestønad.
- LHL støtter å lovfeste en ny ordning med permisjonsrett for å kunne ta seg av nære voksne pårørende.
- LHL mener at pleie av *søsken* også må gi rett til permisjon i inntil 10 dager.
- LHL mener det bør stilles krav om dokumentasjon i etterkant av permisjonen, men om det er mulig bør varsel og dokumentasjon gis i forkant.
- LHL mener at det må knyttes en statlig "permisjonsstønad" til ny ordning med permisjonsrett.

Generell kommentar

Mange pårørende til kronisk syke og funksjonshemmede opplever at det er vanskelig å kombinere omsorgsoppgaver med jobb. Det er viktig at målsettingen om et inkluderende arbeidsliv også omfatter denne gruppen. LHL er derfor fornøyd med at det nå foreslås tiltak for at tilknytningen til arbeidslivet kan opprettholdes, til tross for perioder med omsorgsoppgaver som krever fravær fra jobb.

Mange pleie- og omsorgstrengende ønsker å ha sine nærmeste mest mulig rundt seg. LHL ser derfor på disse tiltakene som et velferdsgode både for den som trenger pleie- og omsorg og for de pårørende. LHL vil understreke at dette skal være en mulighet og ikke brukes som press overfor pårørende til privat pleie og omsorg på grunn av et manglende offentlig tilbud.

Pleiepenger og hjelpestønad

Departementets fremmer forslag til flere gode forbedringer når det gjelder innordningen til pleiepenger og hjelpestønad. Dette er tiltak som vil gjøre det lettere for pårørende som etter dagens regler kvalifiserer til disse typer ytelser, til på en enda bedre måte kunne kombinere jobb og omsorgsarbeid. Det er gledelig at det foreslås en mulighet til å kunne motta pleiepenger i en gradering ned til 20 prosent, og at retten til pleiepenger ved hjemmepleie av nære pårørende i terminalfasen foreslås utvidet fra 20 til 60 dager.

LHL vil benytte anledning til å understreke at pleiepenger og hjelpestønad også i framtiden må forbli statlige trygdeordninger, og vi ville ønsket det samme for en ”permisjonsstønad” knyttet til permisjonsretten. Når det gjelder den kommunale omsorgslønningen ønsker LHL at denne ordningen blir gjort om til en rettighet for brukeren. Det er i dag stor uforutsigbarhet for brukeren om man får innvilget en søknad om omsorgslønn. Her er det ulik praksis mellom kommunene, noe som skaper store ulikheter på landsbasis.

Ny ordning med permisjonsrett

LHL er positiv til at det foreslås å lovfeste en ny ordning med permisjonsrett i inntil 10 dager for å kunne ta seg av nære voksne pårørende. Behovet for en slik ordning er stort, og som departementet selv beskriver, er det i dag svært ulikt hvilke muligheter arbeidstakere har til å få sin arbeidstid redusert etter arbeidsmiljølovens § 10-2 fjerde ledd.

LHL mener at pleie av søsken også må inngå i personkretsen som gir rett til permisjon, slik at den blir like vid som pleiepengeordningen ved pleie av nære pårørende i terminalfasen. LHL støtter at de øvrige som må gis rett til kortvarig fravær, bør være ektefelle, partner og samboer, arbeidstakerens foreldre og voksne, funksjonshemmede barn. LHL mener det er bra at en slik permisjonsrett foreslås å gjelde tilsvarende som ved rett til permisjon ved omsorgsbehov på grunn av barns sykdom, slik at permisjonsretten gis i inntil 10 dager i året. Det er positivt at permisjonsretten knyttes til omsorgsyter - slik at den enkelte pleie- og omsorgstrengende kan få pleie av ulike pårørende i sitt nettverk, og at alle pårørende har krav på 10 dager.

Departementet ber spesielt om tilbakemelding på om hvilke krav som bør stilles til dokumentasjon i forbindelse med denne permisjonsretten. LHL er av den oppfatning at det fortrinnsvis bør kunne stilles krav til dokumentasjon i etterkant – så snart som mulig etter påbegynt permisjon. LHL er enig i at dokumentasjon og varsel bør gis i forkant dersom det er mulig. Når det gjelder hvem som skal kunne dokumentere permisjonen, er det naturlig å vurdere om det kan være behandlende lege eller annet helsepersonell som har hyppig kontakt med den pleietrengende.

Statlig permisjonstønad

LHL mener at det til denne permisjonsretten må knyttes en statlig ”permisjonsstønad”. En ulønnet permisjonsordning vil for mange - av økonomiske grunner - være vanskelig å benytte seg av. LHL frykter at en slik ordning vil øke de sosiale forskjellene mellom pleietrengende. For eksempel vil pleietrengende som har nettverk med god økonomi lettere kunne få sine pårørende til å ivareta enkeltstående hjelpebehov enn de som har nettverk med dårlig råd. LHL mener derfor at det må foreslås en økonomisk kompensasjonsordning som dekker arbeidstakers lønn de dagene permisjonen tas ut. På den måten vil man også unngå at arbeidstakerne oppleve at de påfører arbeidsgiver unødig stor byrde, noe som ellers kan føre til utstøting av arbeidstakere med store omsorgsbyrder. LHL mener at en slik offentlig kompensasjonsordning må inngå som en *statlig stønadsordning*.

Med vennlig hilsen
Landsforeningen
for hjerte- og lungesyke

Arne Kjetil Hafstad
styreleder /s/

Frode Jahren
generalsekretær